

BASKIN ORAN
SORU/CEVAP
İç Barış Sınavı

Soru: Kürt sorununda barışçı çözüm hangi yollarla mümkün?

Cevap:

Kürt sorunu şiddet faktörüyle çözülmez. ÇÖZÜLECEK OLSAYDI SEKSEN ŞU KADAR YILDIR ÇÖZÜLÜRDÜ. PKK'NIN BAŞKALDIRISI KAÇINCIDIR, HESABINI YAPMAK BİLE ZOR. *Hele Erdoğan'ın son Diyarbakır gezisi ve AB ile müzakere tarihine hazırlanırken, artık kıraathane edebiyatıyla bir yere varılmayacağı çok açık.* Şiddet körüklendikçe çok önemli fırsatları kaçırdığımızın farkında olmuyoruz.

1)1984'ten bu yana çok masum kanı döküldü. Batı illerine çok cenaze gitti. Kürtlerin 1925-38 döneminde, sonra da 1980 cuntası sırasında yaşadığı acılar artık tek taraflı değil. Acıların illaki bire bir olması gerekmez. Önemli ve yeterli olan, acıların iki tarafta da olmasıdır. Yani, ortak acıdır.

Bu diyalektik olarak sonuçta iyi bir şeydir. "Her şey kendi mahvının tohumunu içinde barındırır" kuralı gereği Ortak Acı, bu acıların artık sona erdirilmesi konusunda bir Ortak Bilinç yaratır, bu da acıları sona erdirecek bir kurala (Norm), yani barışa varmak için insanları zorlar.

2) Diğer yandan bu karşılıklı acılar başka bir etki daha yaratabilir. Şimdiye kadar Devlet-PKK biçiminde özetlenebilecek karşıtlık, geri giden cenazeler ve kıyı kentlerindeki kavgalar vb. sonucu artık Türk-Kürt karşıtlığı gibi çok tehlikeli, iki tarafı da mahvedecek bir denkleme dönüşebilir. Ortak Acı'nın Ortak Bilinç yoluyla Norm yaratması işini fazla uzatmaya gelmez, çünkü fazla uzarsa "şiddet şiddeti doğurur" kuralı gereği Ortak Kan Davası yaratır.

3) Kentleşme ve terör gibi nedenlerle Kürtlerin Batıya göç etmiş olmaları, “boşanma”yı zorlaştırıcı bir öğedir.

4) Ders almak diye bir şey olmalıdır. Bu cumhuriyet, Kürt sorununu 80 yıl zor kullanarak çözmeye çalıştı. Yapabildi mi? 1938’DEN SONRA bu sorun 30 yıl derin dondurucuya kondu. Dondurdu mu? *Türkiye’nin her bakımdan AB müktesebatıyla uyumlu hale gelmeye çalıştığı bir ortamda, bu sorunun dondurulması mümkün mü?*

5) Kürt sorununun yalnızca ekonomik bir sorun olduğunu, biraz yatırım yapıp insanlara biraz iş bulunca çözüleceğini sanıyorsak, işimiz gerçekten zordur. Karnı doyunca sorun çıkarmayan, yalnızca hayvanlardır. İnsanlar, karın tokluğu yanı sıra, özgürlük de ister. Hatta doyunca, daha da çok ister. ONUN İÇİN, “HADİ, PAMUK ELLER CEBE, YATIRIM YAPIN”LA OLMAZ. AYNI ANDA KÜRT İNSANININ KENDİNİ ADAM HİSSEDECEĞİ DEMOKRATİK ORTAM GERÇEKLEŞTİRİLMELİDİR. NASIL BULGARİSTAN’DA BİR TÜRK “TÜRK” SIFATIYLA BAKAN OLABİLİYORSA, TÜRKİYE’DE DE “KÜRT” SIFATIYLA OLABİLMELİDİR.

“Kültürel haklar verilince, Kürtler bağımsızlık mı ister?” Aynı paranoya ortamına dönmek lazım. Bunun yanıtını Yaşar Kemal zamanında vermişti: “Kültürel haklar vermezsen, bağımsızlık istemezler mi?” İki tarafın da istemesi olmadan kişilerin evliliği bile yürümüyor, ulusları mı yürüyecek? Ayrıca, ulus-devlet olgusunun hızla anakronikleştiği, demode olduğu bir dünyada, eğer Kürtler kendi kültürel kimliklerine tam saygı göreceklere bir ortam, BİR AB ORTAMI BULURLARSA, YARI-FEODAL BİR bağımsız ulus-devlete gitmekte niye dirensinler? Ama, gönüllerindeki REFAH ve kültürü bu ülkede bulma olanakları kalmazsa, bu analiz tam tersine döner.

Konuya bire bir uyan bir fıkra var. Adamın biri doktora gitmiş: “Doktor, parmağımı başıma bastırıyorum acıyor, göğsüme bastırıyorum

acıyor, karnıma, dizime bastırıyorum acıyor. Bu nasıl iştir, bir çare bul” demiş. Doktorun tanısı: “Parmak kırık.” *Yani Kürt sorununda bugüne kadar demokratik çözüm hariç her yolu denedik. AB’yle uyum sürecinde demokratik çözüm fırsatı önümüze çıktı, tam bu konuda önemli adımlar atılmışken, yeni bir şiddet dalgasıyla karşı karşıyayız. PKK TERÖRE YENİDEN BAŞLADI, DEMOKRASİ DÜŞMANLARI DA “KANUNLAR YETERSİZ” DEMEYE...*